

แนวคิดและทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ บอບ...

นักเศรษฐศาสตร์ที่ยิ่งใหญ่ของโลก

(Life and Ideas of Great Economists)

โดย... พลลภ กฤตยานวัช บก. บพ. วารสารธนาคารอาคารสงเคราะห์

วิกฤติการเงินที่เกิดขึ้นในสหรัฐฯ และแพร่ลามไปยังประเทศต่างๆ ในยุโรป เอเชีย และทั่วโลก ในปี 2008 จนถือว่าเป็น “วิกฤติการเงินโลก” (Global financial crisis) และกำลังส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงนำไปสู่เศรษฐกิจถดถอยทั่วโลกในปี 2009 จนนับเป็น “วิกฤติเศรษฐกิจโลก” (Global economic crisis) ครั้งร้ายแรงที่สุดในรอบ 80 ปี

วิกฤติที่เกิดขึ้น จึงเป็นปัญหาที่รัฐบาลทุกประเทศได้ให้ความสนใจแก้ไขอย่างจริงจัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งบรรดาผู้นำจาก 20 ประเทศ หรือกลุ่มจี 20¹ ได้จัดการประชุมสุดยอดขึ้นที่กรุงวอชิงตัน เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2551 ที่ผ่านมา เพื่อหารือกันถึงวิธีรับมือกับวิกฤติทางการเงินและเศรษฐกิจที่โลกกำลังเผชิญอยู่ หลังจากนั้น กลุ่มจี 20 จึงได้ออก “แถลงการณ์การประชุมสุดยอดของโลกว่าด้วยตลาดการเงินและเศรษฐกิจโลก” ที่เน้นการปฏิรูประบบการเงินโลก (financial systems reform) ในด้านต่างๆ โดยที่ทุกประเทศก็ยังยึดมั่นใน “ระบบเศรษฐกิจแบบเปิดของโลก” (Commitment to an Open Global Economy) ดังข้อความในแถลงการณ์ว่า

“เราตระหนักว่าการปฏิรูปเหล่านี้ จะสำเร็จได้อย่างไรแท้จริงนั้น ก็ต้องอยู่บนพื้นฐานของความยึดมั่นในหลักการของตลาดเสรี (free market principles) ซึ่งรวมถึงหลักแห่งกฎหมาย การเคารพในทรัพย์สินส่วนบุคคล การลงทุนและการค้าแบบเปิด (open trade and investment), การแข่งขันในตลาด (competitive markets), และการดำเนินการในระบบการเงินที่มีการกำกับดูแลอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพ (efficient, effectively regulated financial systems) หลักการทั้งหลายเหล่านี้ มีความจำเป็นยิ่งในการสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และความรุ่งเรืองใพบูลย์รวมทั้งการช่วยให้ประชาชนนับล้านหลุดพ้นจากความยากจน และยกระดับมาตรฐานชีวิตความเป็นอยู่ของประชากรโลกให้สูงขึ้น อนึ่งในการรับรู้ถึงความจำเป็นในการ

ปรับปรุงการกำกับดูแลภาคการเงิน เราต้องหลีกเลี่ยงการกำกับดูแลที่มากเกินไปที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจ และทำให้ปัญหาการหดตัวของภาคการเงินของเงินทุนที่รุนแรงขึ้น ซึ่งรวมถึงประเทศกำลังพัฒนาด้วย”

แถลงการณ์นี้ นับว่าเป็นหลักการสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของโลกในยุคเริ่มต้นแห่งศตวรรษที่ 21 แต่หลักการที่เป็นพื้นฐานทางเศรษฐกิจเหล่านี้ ก็ล้วนมีที่มาจากทฤษฎีและแนวความคิดทางเศรษฐกิจของนักเศรษฐศาสตร์ที่ยิ่งใหญ่ในอดีต แม้กระนั้น นักเศรษฐศาสตร์ที่ยิ่งใหญ่ในอดีตทั้งหลายนั้นเอง ก็ยังมีแนวความคิดต่อการแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจ หรือการเสริมสร้างความรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกันในแต่ละยุคสมัย แนวความคิดใดถูกต้อง แนวความคิดใดผิดพลาด หรือว่าแต่ละแนวความคิดต่างก็ถูกบางส่วนและผิดพลาดบางส่วนหรือว่าโลกยุคโลกาภิวัตน์กำลังต้องการทฤษฎีเศรษฐศาสตร์แนวใหม่? ด้วยเหตุนี้ วารสารธนาคารอาคารสงเคราะห์ ฉบับนี้จึงมุ่งคัดสรรสุดยอดนักเศรษฐศาสตร์โลก ที่มีบทบาท และอิทธิพลทางความคิดสำคัญตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน รวม 8 ท่าน ได้แก่ สมิท, เคนส์, กัลเบรธ, ฟรีดแมน, ลูคัส, แซมมวลสัน, สตีกลิทซ์ และครูกแมน โดยได้สรุปประวัติ ผลงาน และแนวความคิดสำคัญทางเศรษฐศาสตร์ของแต่ละท่านเหล่านี้ เพื่อเป็นพื้นฐานความรู้ความเข้าใจต่อแนวคิดทางเศรษฐกิจที่สร้างความพออยู่พอกินแก่ประชาชนของโลกต่อไป

¹ กลุ่ม G20 คือกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมและประเทศที่มีการเติบโตทางเศรษฐกิจสูงของโลก 20 ประเทศ ซึ่งมีรายได้ประชาชาติ (GNP) รวมกันมากกว่าร้อยละ 90 ของรายได้ประชาชาติทั่วโลก มีมูลค่าการค้ารวมกันกว่าร้อยละ 80 ของการค้าโลก และมีประชากรรวมกันกว่า 1 ใน 3 ของประชากรโลก จึงมีความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจในระดับโลกมากขึ้นเรื่อยๆ